

GŁÓWNY URZĄD STATYSTYCZNY, al. Niepodległości 208, 00-925 Warszawa

Uwaga! Upzejmie informujemy, że formularz jest dostępny w formie elektronicznej na stronie internetowej: www.stat.gov.pl - do wypełnienia i przekazania przez Internet

Formularz jest przystosowany do odczytu optycznego, przed wypełnieniem przeczytać objaśnienia

Nazwa i adres jednostki sprawozdawczej	Z-03 Sprawozdanie o zatrudnieniu i wynagrodzeniach za okres od początku roku do końca kwartału 2008 r.	Adresat: Urząd Statystyczny
		W Przekazać/wysłać w terminie do 11 dnia kalendarzowego następnego miesiąca po I, II i III kwartale

E-mail sekretariatu dyrektora/prezesa firmy - WYPEŁNIAĆ WIELKIMI LITERAMI

1. Rodzaj działalności

Numer identyfikacyjny - REGON

(wpisać od pierwszej kratki z lewej strony)

□□□□□□□□□□□□□□□□

1. Symbol PKD	2. Przeciętna liczba zatrudnionych ^{a)}	3. Pracujący w głównym miejscu pracy ^{b)} . Stan w ostatnim dniu kwartału	4. Czas przepracowany (w tys. godzin z jednym znakiem po przecinku)
<i>wpisywać od pierwszej kratki z lewej strony</i>			
□□□□□□	□□□□□□	□□□□□□	□□□□□□□□, □

Wynagrodzenia brutto w tys. zł osób wykazanych w pozycji 2 <i>(wypełniać od pierwszej kratki z lewej strony z jednym znakiem po przecinku, cyfra po przecinku różna od zera musi być wpisana w ostatniej kratce, w przypadku liczb całkowitych, kratkę tę pozostawić pustą)</i>	ogółem	5	□□□□□□□□□□, □	
	w tym	wypłaty z tytułu udziału w zysku lub w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach	6	□□□□□□□□□□, □
		dotatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej	7	□□□□□□□□□□, □
		składki na ubezpieczenie emerytalne, rentowe i chorobowe opłacane przez ubezpieczonych	8	□□□□□□□□□□, □
		podatek dochodowy od osób fizycznych (przed odliczeniem składki na powszechne ubezpieczenie zdrowotne)	9	□□□□□□□□□□, □

2. Rodzaj działalności

Numer identyfikacyjny - REGON

(wpisać od pierwszej kratki z lewej strony)

□□□□□□□□□□□□□□□□

1. Symbol PKD	2. Przeciętna liczba zatrudnionych ^{a)}	3. Pracujący w głównym miejscu pracy ^{b)} . Stan w ostatnim dniu kwartału	4. Czas przepracowany (w tys. godzin z jednym znakiem po przecinku)
<i>wpisywać od pierwszej kratki z lewej strony</i>			
□□□□□□	□□□□□□	□□□□□□	□□□□□□□□, □

Wynagrodzenia brutto w tys. zł osób wykazanych w pozycji 2 <i>(wypełniać od pierwszej kratki z lewej strony z jednym znakiem po przecinku, cyfra po przecinku różna od zera musi być wpisana w ostatniej kratce, w przypadku liczb całkowitych, kratkę tę pozostawić pustą)</i>	ogółem	5	□□□□□□□□□□, □	
	w tym	wypłaty z tytułu udziału w zysku lub w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach	6	□□□□□□□□□□, □
		dotatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej	7	□□□□□□□□□□, □
		składki na ubezpieczenie emerytalne, rentowe i chorobowe opłacane przez ubezpieczonych	8	□□□□□□□□□□, □
		podatek dochodowy od osób fizycznych (przed odliczeniem składki na powszechne ubezpieczenie zdrowotne)	9	□□□□□□□□□□, □

^{a)} Po przeliczeniu osób niepełnozatrudnionych na pełne etaty, bez osób (uczniów) zatrudnionych na podstawie umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego i osób zatrudnionych poza granicami kraju. ^{b)} Na podstawie oświadczenia pracującego. Bez osób (uczniów) zatrudnionych na podstawie umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego, łącznie z zatrudnionymi poza granicami kraju, bez przeliczania na pełne etaty.

Wypełnić ręcznie długopisem koloru czarnego

Uwaga: W e-mailu każdy znak powinien zostać wpisany w odrębną kratkę.
Przykład wypełnienia e-maila:

Z E N O N . K O W A L S K I @ X X X . Y Y Y . P L

OBJAŚNIENIA DO FORMULARZA Z-03

Obowiązek przekazywania danych statystycznych wynika z art. 30 pkt 3 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. Nr 88, poz. 439, z późn. zm.) oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 października 2007 r. w sprawie programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2008 (Dz. U. Nr 210, poz. 1521)

UWAGA!

Ze względu na przystosowanie formularza Z-03 do techniki automatycznego odczytu danych Główny Urząd Statystyczny uprzejmie prosi sporządzających sprawozdanie o przestrzeganie następujących zasad:

- **wypełnianie sprawozdań bardzo starannie i czytelnie, tylko długopisem koloru czarnego,**
- **niestosowanie żadnych skreśleń, a w przypadku pomyłki dokładne usunięcie błędnego zapisu korektorem i wpisanie w tym miejscu wartości poprawnej,**
- **wpisywanie liczb od pierwszej kratki z lewej strony (sposób ten eliminuje konieczność ustalania kratki, od której należałoby rozpocząć wpisywanie liczb o różnej ilości cyfr, w sytuacji, gdyby koniec liczby przypadł na ostatnią kratkę),**
- **wpisywanie w jednej kratce tylko jednej cyfry, która w całości musi znaleźć się w obrębie białego pola kratki (pola odczytu),**
- **dla wpisywania liczb z jednym znakiem po przecinku (dot. poz. 4 - 9), przecinek został wydrukowany przed ostatnią kratką i tak np. liczba 28317,6 powinna być wpisana w następujący sposób:**

2	8	3	1	7				,	6
---	---	---	---	---	--	--	--	---	---
- **w przypadku gdy liczba w poz. 4 - 9 jest liczbą całkowitą, po przecinku nie należy wpisywać cyfry 0 i tak np. liczba 97762 powinna zostać zapisana w następujący sposób:**

9	7	7	6	2				,	
---	---	---	---	---	--	--	--	---	--
- **pozostawianie pustych, niewypełnionych kretek w sytuacji, gdy na wpisanie liczby potrzeba mniej kretek, niż przewidziano do wypełnienia (patrz powyższy przykład),**
- **pozostawianie wszystkich pustych kretek w przypadku braku informacji liczbowej,**
- **szczególne dbanie o to, aby formularz w czasie wypełniania nie ulegał zabrudzeniom bądź uszkodzeniom (np. naderwaniu lub oderwaniu fragmentu formularza),**
- **niedokonywanie dodatkowych zapisów i notatek na marginesach, szczególnie w rogach formularza,**
- **przesyłanie do urzędów statystycznych oryginałów sprawozdań, a nie ich kopii, i jeśli to możliwe, w formie niezłożonej, ze względu na automatyczne pobieranie formularzy do odczytu.**

* * *

1. Dostosowany do automatycznego, optycznego odczytu danych, formularz Z-03 składa się z 4 jednakowych części, identycznych pod względem tematycznej zawartości, zatytułowanych "Rodzaj działalności".

Jednostki zobowiązane do sporządzania i przekazywania sprawozdań kwartalnych na formularzu Z-03 o zatrudnieniu i wynagrodzeniach oraz prowadzące scentralizowaną ewidencję finansowo-księgową (np. zespoły ekonomiczno-administracyjne szkół, zakłady opieki zdrowotnej, zespoły jednostek budżetowych, urzędy miast i gmin) wpisują w odrębnych częściach (opisanych powyżej) dane dotyczące każdego rodzaju działalności według PKD. Dla każdego rodzaju działalności należy wpisać jego REGON. W przypadku sprawozdań zbiorczych, np. szkół podstawowych i gimnazjów wpisać REGON jednej ze szkół ujętych w zbiorówce i przestrzegać tej zasady przez wszystkie kwartały. W sytuacji gdy liczba rodzajów działalności, dla których wypełnia się odrębne części formularza, jest większa niż 4, należy kontynuować wypełnianie kolejnych dostarczonych przez US egzemplarzy formularza Z-03.

Uwaga! Ilość formularzy Z-03 przekazana jednostkom sprawozdawczym przez urzędy statystyczne, **przeznaczona jest na 3 kwartały br.**

2. Jednostki lokalne: Agencji Nieruchomości Rolnych, pośrednictwa finansowego, obowiązkowych ubezpieczeń społecznych i powszechnych ubezpieczeń zdrowotnych (klasa 75.30), edukacji (dla grup 80.1, 80.2 i 80.4) oraz ochrony zdrowia i pomocy społecznej (grupa 85.3) - przesyłają sprawozdania do US zgodnie z siedzibą jednostki sprawozdawczej.

3. W poz. 1 wypełnianej części należy wpisać symbol zgodny z Polską Klasyfikacją Działalności.

4. W poz. 2 wypełnianej części wykazuje się przeciętną liczbę zatrudnionych, po przeliczeniu osób niepełnozatrudnionych na pełne etaty, tj.:

1) osoby zatrudnione na podstawie umowy o pracę, powołania, wyboru lub mianowania, w tym również:

- osoby zatrudnione przy pracach interwencyjnych i robotach publicznych oraz osoby przebywające za granicą na podstawie delegacji służbowej, z wyjątkiem zatrudnionych poza granicami kraju,

- 2) osoby pracujące w zakładach pracy w formie zorganizowanych grup roboczych na podstawie zbiorowej lub indywidualnej umowy o pracę, tj. uczestnicy OHP (z wyjątkiem odbywających naukę zawodu), żołnierze, skazani, junacy obrony cywilnej, junacy straży przemysłowej i pożarnej, osoby odbywające w zakładach pracy zastępczą służbę poborowych.

W poz. 2 należy uwzględnić cudzoziemców wykonujących pracę w Polsce z mocy przepisów ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. Nr 99, poz. 1001, z późn. zm).

Do zatrudnionych nie zalicza się:

- 1) osób wykonujących pracę nakładczą,
- 2) osób (uczniów) zatrudnionych na podstawie umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego,
- 3) agentów.

Metodę obliczania przeciętnego zatrudnienia w miesiącu należy dostosować do sytuacji kadrowej w jednostce. W przypadku dużej płynności kadr lub natężenia zjawiska udzielania urlopów bezpłatnych należy stosować metodę średniej arytmetycznej ze stanów dziennych w miesiącu. Osób przebywających na urlopach bezpłatnych nie należy liczyć do stanów dziennych w czasie trwania tych urlopów. Przy stabilnej sytuacji kadrowej przeciętne zatrudnienie w miesiącu można obliczyć metodą uproszczoną, tj. na podstawie sumy dwóch stanów dziennych (w pierwszym i ostatnim dniu miesiąca) podzielonej przez dwa lub metodą średniej chronologicznej, obliczanej na podstawie sumy połowy stanu dziennego w pierwszym i ostatnim dniu miesiąca oraz stanu zatrudnienia w 15. dniu miesiąca podzielonej przez 2. Przy zastosowaniu tych metod nie należy ujmować osób, które korzystały z urlopów bezpłatnych w wymiarze powyżej 14 dni.

Przeciętne zatrudnienie w okresach narastających należy obliczać jako sumę przeciętnego zatrudnienia w poszczególnych miesiącach podzieloną przez liczbę miesięcy w okresie sprawozdawczym (bez względu na to czy zakład funkcjonował przez cały okres sprawozdawczy czy nie). Przeliczania osób niepełnozatrudnionych na pełne etaty dokonuje się według liczby godzin pracy ustalonej w umowie o pracę w stosunku do obowiązującej normy.

5. W poz. 3 wypełnianej części wykazuje się liczbę osób (bez uczniów), będących w stanie ewidencyjnym w ostatnim dniu kwartału, dla których jednostka sprawozdawcza **jest głównym miejscem pracy**, łącznie z pracującymi poza granicami kraju. Dane podaje się bez przeliczenia niepełnozatrudnionych na pełne etaty.

Za pracujących uważa się osoby wykonujące pracę przynoszącą im zarobek (w formie wynagrodzenia za pracę) lub dochód, bez względu na miejsce i czas trwania tej pracy.

Do pracujących wg stanu w określonym dniu, zalicza się:

- 1) osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy (umowy o pracę, powołania, wyboru lub mianowania),
- 2) pracodawców i pracujących na własny rachunek, a mianowicie:

- a) właścители i współwłaścители (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin) jednostek prowadzących działalność gospodarczą (z wyłączeniem wspólników spółek, którzy nie pracują w spółce),

- b) osoby pracujące na własny rachunek,

- 3) agentów pracujących na podstawie umów agencyjnych i umów na warunkach zlecenia (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin oraz osobami zatrudnionymi przez agentów),

- 4) osoby wykonujące pracę nakładczą,

- 5) członków rolniczych spółdzielni produkcyjnych oraz powstałych na ich bazie spółdzielni o innym profilu produkcyjnym, w odniesieniu do których funkcjonuje prawo spółdzielcze.

Do stanu zatrudnionych na podstawie stosunku pracy nie zalicza się osób korzystających z urlopów bezpłatnych i wychowawczych w wymiarze powyżej 3 miesięcy oraz osób przebywających na świadczeniach rehabilitacyjnych z wyjątkiem kobiet w ciąży.

6. W poz.4 wypełnianej części podaje się czas przepracowany zatrudnionych (wykazanych w poz. 2) w godzinach normalnych i nadliczbowych.

7. W poz. 5 wypełnianej części podaje się wynagrodzenia osobowe brutto zatrudnionych (wykazanych w poz. 2), łącznie z dodatkowymi wynagrodzeniami rocznymi dla pracowników jednostek sfery budżetowej oraz wypłatami z tytułu udziału w zysku lub w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach (dokonywane również w postaci obligacji bądź akcji).

Należy wykazać również wynagrodzenia wypłacane z funduszu honorariów pracownikom własnym za prace wynikające z umowy o pracę.

Uwzględnia się również tę część wynagrodzeń, jaką zatrudnieni otrzymują w walutach obcych, przeliczoną na złote według obowiązującego kursu kupna waluty przez NBP w dniu wypłaty.

“Zakres składników wynagrodzeń w gospodarce narodowej obowiązujący od 1 stycznia 2000 r.” jest załącznikiem do objaśnień do sprawozdawczości z zatrudnienia i wynagrodzeń (zaktualizowany w 2003 r. i 2005 r.).

Do wynagrodzeń w danym okresie sprawozdawczym należy zaliczyć należności z tytułu pracy wykonanej w tym okresie.

W przypadku wynagrodzeń za ostatni miesiąc okresu sprawozdawczego, nierozliczonych do terminu złożenia sprawozdania, a stanowiących wynagrodzenia comiesięczne, należy podać dane szacunkowe, opracowane w oparciu o wypłaty z poprzedniego miesiąca.

Należności nierozliczone do terminu zamykającego dany okres sprawozdawczy, ale niewypłacane co miesiąc, wlicza się do okresu, w którym dokument płatniczy przekazano do wypłaty; np. premie za IV kwartał ub.r., wypłacone w I kwartale roku sprawozdawczego, wykazuje się w sprawozdaniu za I kwartał. Wynagrodzenia wypłacane “z góry” powinny być zaliczone do okresu, którego dotyczą, bez względu na wcześniejszą obsługę kasową tych wypłat, np. wypłaty dokonane w grudniu ub.r., za styczeń br., należy wykazać w sprawozdaniu za I kwartał br.

8. W poz. 7 wypełnianej części należy wykazywać dodatkowe wynagrodzenia roczne tylko dla pracowników jednostek sfery budżetowej.

9. W poz. 9 wypełnianej części podaje się wysokość obliczonych i pobranych w okresie sprawozdawczym zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych (przed odliczeniem składki na powszechne ubezpieczenie zdrowotne).

Uwaga! Proszę zachować egzemplarz do wielokrotnego użytku

ZAŁĄCZNIK DO OBJAŚNIENÍ DO SPRAWOZDAWCZOŚCI Z ZATRUDNIENIA I WYNAGRODZEŃ

Zakres składników wynagrodzeń w gospodarce narodowej obowiązujący od 1 stycznia 2000 r. (zaktualizowany w 2003 r. i 2005 r.)

I. Wynagrodzenia

1. Wynagrodzenia obejmują wypłaty pieniężne, wypłacane pracownikom lub innym osobom fizycznym, stanowiące wydatki ponoszone przez pracodawców na opłacenie wykonywanej pracy (z wyjątkami, o których mowa w rozdziale VIII), niezależnie od źródeł ich finansowania (ze środków własnych lub refundowanych) oraz bez względu na podstawę stosunku pracy bądź innego stosunku prawnego lub czynności prawnej, na podstawie których jest świadczona praca lub pełniona służba.
2. Częściowe spełnienie wynagrodzenia w innej formie (w postaci papierów wartościowych oraz świadczeń w naturze bądź ich ekwiwalentów) jest dopuszczalne tylko wówczas, gdy przewidują to ustawowe przepisy prawa pracy lub układ zbiorowy pracy.
3. Wynagrodzenia dzielą się na:
 - 1) wynagrodzenia osobowe,
 - 2) wynagrodzenia bezosobowe (z wyjątkiem honorariów),
 - 3) honoraria (wynagrodzenia z tytułu korzystania lub rozporządzania prawami autorskimi lub prawami pokrewnymi),
 - 4) wynagrodzenia agencyjno-prowizyjne,
 - 5) dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej,
 - 6) wypłaty z tytułu udziału w zysku lub w nadwyżce bilansowej.

II. Wynagrodzenia osobowe

1. Wynagrodzeniami osobowymi są wynagrodzenia i inne świadczenia z tytułu pracy, wypłacane lub wydawane w naturze (odpowiednio przeliczone):
 - 1) pracownikom - należne z tytułu stosunku pracy lub stosunku służbowego,
 - 2) osobom wykonującym pracę nakładczą - należne z tytułu umowy o pracę nakładczą,
 - 3) młodocianym z tytułu umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego i osobom pełnoletnim, które kończą naukę zawodu na warunkach określonych dla młodocianych.
2. Wynagrodzenia osobowe obejmują w szczególności:
 - 1) wynagrodzenia zasadnicze w formie czasowej, akordowej, prowizyjnej i innej,
 - 2) dodatki za staż pracy oraz inne dodatki (dodatkowe wynagrodzenia) za szczególne właściwości pracy, szczególne kwalifikacje lub warunki pracy,
 - 3) premie i nagrody regulaminowe i uznaniowe,
 - 4) dodatki za pracę w godzinach nadliczbowych,
 - 5) wynagrodzenia dodatkowe za prace wykonywane w ramach obowiązującego wymiaru czasu pracy, lecz niewynikające z zakresu czynności,
 - 6) wynagrodzenia za czynności przewidziane do wykonania poza normalnymi godzinami pracy w zakładzie lub w innym miejscu wyznaczonym przez pracodawcę (np. dyżury, pełnienie pogotowia domowego),
 - 7) wyrównanie do wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę ustalanego na podstawie przepisów o minimalnym wynagrodzeniu za pracę,
 - 8) wynagrodzenia za czas niewykonywania pracy, wypłacane ze środków pracodawców (wynagrodzenia za urlopy wypoczynkowe i dla poratowania zdrowia, za czas niezdolności do pracy wskutek choroby, za czas przestoju niezawinionego przez pracownika i in.),
 - 9) nagrody jubileuszowe, odprawy rentowe i emerytalne, ekwiwalenty pieniężne za niewykorzy-

- stany urlop wypoczynkowy i inne,
- 10) uposażenia posłów i senatorów wraz z uposażeniem dodatkowym, odprawy emerytalne, rentowe i parlamentarne posłów i senatorów, odprawy pracowników biur klubów, kół poselskich i senatorskich oraz zespołów parlamentarnych w związku z zakończeniem kadencji Sejmu i Senatu, a także odprawy dla pracowników samorządowych zatrudnionych na podstawie wyboru, z którymi został rozwiązany stosunek pracy w związku z upływem kadencji,
 - 11) świadczenia o charakterze deputatowym (wartość świadczeń w części nieopłaconej przez pracownika) lub ich ekwiwalenty pieniężne (np. deputaty węglowe, energetyczne, środków spożywczych), a także ekwiwalenty za umundurowanie jeśli obowiązek jego noszenia wynika z obowiązujących ustaw,
 - 12) świadczenia odszkodowawcze (w związku ze skróceniem okresu wypowiedzenia), dodatek wyrównawczy wypłacany pracownikom, których wynagrodzenie uległo obniżeniu wskutek wypadku przy pracy lub choroby zawodowej.
3. Do wynagrodzeń osobowych nie zalicza się wynagrodzeń z tytułu rozporządzania przez pracowników prawami autorskimi do utworów stworzonych w ramach stosunku pracy.

III. Wynagrodzenia bezosobowe

Wynagrodzenia bezosobowe, z wyjątkiem honorariów, o których mowa w rozdziale IV, obejmują głównie:

- 1) wynagrodzenia wypłacane na podstawie umowy zlecenia lub umowy o dzieło,
- 2) wynagrodzenia wypłacane na podstawie odrębnych przepisów osobom, które wykonują określone czynności na polecenie właściwych organów, np. biegłym w postępowaniu dochodzeniowym, sądowym i administracyjnym, wynagrodzenia za czynności arbitrów,
- 3) wynagrodzenia wypłacane osobom fizycznym za udział w komisjach, radach nadzorczych, zarządach spółek, jury w konkursach, radach naukowych i naukowo-technicznych, niezależnie od sposobu ich powoływania,
- 4) dodatkowe wynagrodzenia radców prawnych z tytułu zastępstwa w postępowaniu sądowym wypłacane na podstawie umowy cywilnoprawnej,
- 5) wynagrodzenia przysługujące członkom komisji wojewódzkiej do spraw służby zastępczej i członkom komisji do spraw służby zastępczej za udział w pracach tych komisji,
- 6) wynagrodzenia dla pozaetatowych członków samorządowych kolegiów odwoławczych za udział w posiedzeniach oraz wynagrodzenia ryczałtowe dla pozaetatowych członków kolegiów regionalnych izb obrachunkowych.

IV. Honoraria

1. Honoraria (wynagrodzenia z tytułu korzystania lub rozporządzania prawami autorskimi lub pokrewnymi) obejmują w szczególności:
 - 1) wynagrodzenie przekazywane autorowi lub artyście wykonawcy z tytułu korzystania z utworu lub artystycznego wykonywania przez podmioty wypłacające wynagrodzenie, jeżeli utwór lub artystyczne wykonanie zostały stworzone przez pracowników na podstawie umowy o pracę lub przez osoby fizyczne na podstawie umowy zlecenia lub umowy o dzieło,
 - 2) wynagrodzenia (tantiemy) wypłacane twórcom lub artystom wykonawcom przez organizacje zbiorowego zarządzania prawami autorskimi lub prawami pokrewnymi,
 - 3) wynagrodzenia za opracowania naukowe i badawczo-rozwojowe wykonywane przez pracowników jednostek naukowych i jednostek badawczo-rozwojowych, stanowiące wykładnik działalności twórczej.
2. Honoraria obejmują także:
 - 1) wynagrodzenia i tantiemy wypłacane twórcom przez stowarzyszenia twórców,
 - 2) wynagrodzenia za opracowania naukowo-badawcze i rozwojowe wykonywane przez pracowników

placówek naukowych i szkół wyższych poza obowiązującym ich czasem pracy lub poza obowiązującym wymiarem zajęć - wyłącznie w zakresie prac twórczych.

V. Wynagrodzenia agencji-prowizyjne

Wynagrodzenia agencji-prowizyjne obejmują wynagrodzenia osób fizycznych należne za zleczone czynności wykonywane na podstawie umowy agencyjnej, opłacane od dokonywanych transakcji kupna lub sprzedaży oraz wykonywanych usług według określonej wysokości stawki prowizyjnej.

VI. Dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej

Dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej obejmują wypłaty z wyodrębnionych na ten cel środków na wynagrodzenia, tworzonych na podstawie odrębnych przepisów.

VII. Wypłaty z tytułu udziału w zysku lub w nadwyżce bilansowej

Wypłaty z tytułu udziału w zysku obejmują wypłaty dla pracowników z funduszu nagród, tworzonych na podstawie odrębnych przepisów w przedsiębiorstwach państwowych i innych jednostkach z zysku po opodatkowaniu. Wypłaty z tytułu udziału w nadwyżce bilansowej obejmują premie i nagrody dla członków spółdzielni będących pracownikami i pracowników spółdzielni, a w spółdzielniach pracy - także wypłaty dla członków z tytułu wkładu pracy.

VIII. Wyłączenia

Do wynagrodzeń nie zalicza się:

- 1) świadczeń z tytułu ubezpieczenia społecznego finansowanych z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz ze środków budżetu państwa (zasiłki: chorobowe, opiekuńcze i macierzyńskie oraz świadczenia rodzinne),
- 2) świadczeń finansowanych ze środków zakładowego funduszu świadczeń socjalnych i świadczeń urlopowych,
- 3) wartości świadczeń rzeczowych, wynikających z przepisów dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy (w tym profilaktycznych posiłków i napojów) oraz dopuszczalnych ekwiwalentów pieniężnych za te świadczenia, a także ekwiwalentów za pranie odzieży roboczej wykonywane przez pracowników i ekwiwalentów pieniężnych za używanie własnej odzieży i obuwia roboczego,
- 4) ekwiwalentów pieniężnych za użyte przy wykonywaniu pracy narzędzia, materiały lub sprzęt, stanowiące własność wykonawcy,
- 5) wypłat należności z tytułu podróży służbowych,
- 6) świadczeń przysługujących pracownikom przeniesionym do pracy w innej miejscowości, a także należności z tytułu wyrównania wydatków ponoszonych przez pracownika w związku z wykonywaniem pracy poza stałym miejscem pracy lub poza stałym miejscem zamieszkania (m.in. dodatków i ryczałtów za rozłąkę, strawnego, dodatków dewizowych wypłacanych w rybołówstwie morskim oraz marynarzom, dodatków godzinowych wypłacanych na kolei pracownikom drużyn lokomotywowych i konduktorskich, diet godzinowych pracowników poczt ruchomych, zwrotu kosztów przejazdów sędziów i prokuratorów z miejsca zamieszkania do siedziby sądu lub prokuratury, kosztów wynajmu mieszkania),
- 7) jednorazowych pożyczek na zagospodarowanie,
- 8) zasiłków na zagospodarowanie oraz zasiłków osiedleniowych,
- 9) ryczałtów pieniężnych za używanie do celów służbowych samochodów lub innych środków lokomocji niebędących własnością pracodawcy,
- 10) wartości środków wydawanych do spożycia pracownikom wyłącznie w czasie wykonywania pracy, bez prawa do ekwiwalentu z tego tytułu (m.in. w zakładach gastronomicznych, placówkach żywienia przyzakładowego, placówkach opiekuńczo-wychowawczych, zakładach dla nieletnich, służbie zdrowia, w domach pomocy społecznej, domach wczasowych, marynarzom i rybakom oraz dodatków kalorycznych wypłacanych na podstawie odrębnych przepisów),
- 11) wartości zakwaterowania oraz żywienia świadczonego bezpłatnie lub częściowo odpłatnie na kursach i szkoleniach,
- 12) wartości umundurowania jeśli obowiązek jego noszenia wynika z obowiązujących ustaw,
- 13) wypłat dokonywanych na rzecz twórców wynalazków, projektów racjonalizatorskich i wzorów

użytkowych oraz nagród związanych z tymi projektami, a także nagród za osiągnięcie wymiernych efektów ekonomicznych wdrażania nowych rozwiązań technicznych i organizacyjnych, będących wynikami prac badawczych,

- 14) wypłat należności za przeniesienie na podstawie umowy sprzedaży majątkowego prawa autorskiego,
- 15) opłat licencyjnych lub innych należności za przeniesienie prawa lub ustanowienie prawa korzystania z niepracowniczego wynalazku lub wzoru użytkowego na rzecz jednostki gospodarki narodowej,
- 16) nagród o charakterze szczególnym, zwłaszcza nagród resortowych, nagród konkursowych, nagród za szczególne osiągnięcia w zakresie prac badawczych oraz zastosowania ich wyników w praktyce, nagród Prezesa Rady Ministrów za wyróżniające się rozprawy doktorskie i habilitacyjne oraz za działalność naukową, nagród za ratownictwo morskie, nagród za osiągnięcia w dziedzinie twórczości artystycznej, upowszechniania i ochrony kultury,
- 17) określonych ustawowo odpraw pieniężnych, odszkodowań, rekompensat lub innych świadczeń z powodu ogłoszenia upadłości lub likwidacji pracodawcy, albo restrukturyzacji zatrudnienia z przyczyn nie dotyczących pracowników,
- 18) odszkodowań przysługujących od pracodawcy za przedmioty utracone lub uszkodzone wskutek wypadku przy pracy,
- 19) zasądzonych i dobrowolnie wypłaconych odszkodowań w sprawach o roszczenia ze stosunku pracy,
- 20) prowizji od zysku przedsiębiorstwa państwowego,
- 21) dywidend wypłacanych akcjonariuszom,
- 22) diet wypłacanych posłom, senatorom, radnym, członkom Rady Służby Cywilnej, Rady Statystyki i innym,
- 23) wypłat dla członków spółdzielni produkcyjnych oraz ich domowników, stanowiących element dochodu podzielnego spółdzielni,
- 24) wypłat z nadwyżki bilansowej stanowiących oprocentowanie udziałów członkowskich w spółdzielniach oraz wypłat dokonywanych członkom spółdzielni niebędącym pracownikami,
- 25) wartości polis ubezpieczeniowych na życie oraz składek podstawowych w ramach pracowniczego programu emerytalnego (III filar) wykupionych pracownikom przez pracodawcę,
- 26) stypendiów, w tym dla sportowców oraz dopłat do czesnego dla czynnych nauczycieli studiujących na studiach niestacjonarnych,
- 27) nauczycielskich dodatków mieszkaniowych dla nauczycieli zatrudnionych na terenie wiejskim oraz w miastach liczących do 5000 mieszkańców,
- 28) wypłat przeznaczonych na pomoc zdrowotną dla nauczycieli,
- 29) świadczeń przysługujących mianowanym urzędnikom państwowym w razie rozwiązania stosunku pracy, w przypadku reorganizacji urzędu lub jego likwidacji oraz świadczeń przysługujących urzędnikom służby cywilnej w razie rozwiązania stosunku pracy, w przypadku likwidacji urzędu,
- 30) nagród i zapomóg oraz innych należności wypłacanych żołnierzom niezawodowym i funkcjonariuszom w służbie kandydackiej,
- 31) ustawowych należności dla żołnierzy i funkcjonariuszy, takich jak: równoważniki za brak kwatery, równoważniki remontowe, pomoc mieszkaniowa, gratyfikacje urlopowe oraz należności za przejazd na urlop,
- 32) świadczeń pieniężnych wypłacanych przez okres roku zwolnionym ze służby żołnierzom i funkcjonariuszom,
- 33) rekompensat dla ławników niepozostających w stosunku pracy za czas wykonywania czynności w sądzie,
- 34) ryczałtów wypłacanych kuratorom społecznym,
- 35) wsparcia finansowego dla mieszkańców domów pomocy społecznej nieposiadających własnego dochodu,
- 36) kieszonkowego otrzymywanego przez uczestnika warsztatu terapii zajęciowej,
- 37) odpraw pośmiertnych,
- 38) odszkodowań wynikających z umowy o zakazie konkurencji.
- 39) środków otrzymywanych w zakładach pracy chronionej i zakładach aktywności zawodowej na rehabilitację zawodową, społeczną oraz leczniczą osób niepełnosprawnych, na podstawie odrębnych przepisów, ze środków zakładowego funduszu rehabilitacji osób niepełnosprawnych albo zakładowego funduszu aktywności, z wyłączeniem wynagrodzeń finansowanych ze środków tych funduszy.